

Ministarstvo zdravlja Republike Srbije
Nacionalni tim za imunizaciju
Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i
socijalna pitanja
Beograd

19.01.2021.

Predmet: Imunizacija osoba sa invaliditetom

Poštovani,

Uvidom u Preporuke za vakcinaciju protiv Kovid 19 oboljenja – verzija 3/2, objavljenim na sajtu Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, uočili smo da su osobe sa invaliditetom koje žive u ustanovama socijalne zaštite svrstane u prioritetnu grupu 1b, i to pod tačkom 4 – Korisnici ustanova socijalne zaštite (osim domova za stara lica) u kojima je otežano ili nemoguće sprovođenje nefarmakoloških mera prevencije i suzbijanja.

Želimo da ukažemo na činjenicu da veliki broj osoba sa invaliditetom živi u zajednici, svojim porodicama, i nisu korisnici ustanova socijalne zaštite. Takođe, osim povećanog rizika po njihovo zdravlje zbog različitih komorbiditeta, kod velikog broja osoba sa invaliditetom, naročito kod onih sa intelektualnim teškoćama, autizmom i mentalnim teškoćama, prisutna je verovatnoća da nisu u mogućnosti da u potpunosti poštuju zaštitne mere zbog prirode svog invaliditeta, te je samim tim povećan rizik od zaražavanja. Za osobe sa intelektualnim teškoćama, autizmom i mentalnim smetnjama bi bilo veoma stresno da se leče u kovid bolnicama i njihovo udaljavanje od poznatog okruženja i ustaljenih životnih rutina bi prouzrokovalo veliku uznemirenost i onemogućavalo bi lečenje.

Zbog svega navedenog, smatramo da je neophodno svim osobama sa invaliditetom i članovima njihovih porodica obezbediti mogućnost prijavljivanja za prioritetno vakcinisanje, bez obzira na to da li žive u zajednici ili u ustanovama socijalne zaštite, i da li koriste usluge državnih ustanova ili privatnih pružalaca usluga, jer bi sve drugo predstavljalo diskriminaciju.

Prioritet u mogućnosti da se vakcinišu treba da imaju i svi članovi porodica u kojima osobe sa invaliditetom žive, jer ukoliko bi se roditelji / staratelji razboleli, postoji velika verovatnoća da o osobama sa invaliditetom ne bi imao ko da brine. Ovo je važno i kao prevencija potencijalne institucionalizacije.

Važno je da se **vakcinacija osoba sa invaliditetom sprovodi u prilagođenim uslovima**, koji nisu stresni za njih, jer bilo koja medicinska intervencija ili pregled ovih ljudi zahteva strpljenje medicinskog osoblja i više vremena i posvećenosti.

Smatramo da je potrebno da se na portalu e-uprave na kome se vrši prijavljivanje za imunizaciju jasno naznačiti da osobe sa invaliditetom spadaju u prioritetnu grupu, a da sve ove osobe i njihove porodice dobiju precizne informacije o mogućim načinima prijavljivanja, kao i o tačnom vremenu i mestu vakcinacije.

Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S

Naša Kuća - udruženje za podršku osobama ometenim u razvoju